
KRÓNIKA

MEGJELENT

ÖSSZEGYŰJTÖTT ESSZÉK, TANULMÁNYOK II. címmel jelent meg Herceg János 1961 és 1972 között írt, részben publikált esszéinek, tanulmányainak második kötete a Tankönyvkiadó kiadásában, Pastyik László szerkesztésében és jegyzeteivel.

TOVATŰNŐ ÉVSZÁZADOK – Magyar László szabadkai levéltáros hagyatékában levő írásait tartalmazó kötet az Életjel Könyvek 89. kiadványaként látott napvilágot.

KÖNYVBEMUTATÓK

Tolnai Ottó *Balkáni babér* című verseskötetét április 19-én mutatták be a Danilo Kiš könyvesházban. Az esten bemutatkozott a magyarországi Jelenkor Könyvkiadó is, melyet Csordás Gábor és Mészáros Sándor igazgatók képviseltek.

Tolnai könyvét a szerző részvételével bemutatták a budapesti Múcsarnok SZEX-TETT című rendezvénysorozat keretében, a könyvről Gács Anna, Harcos Bálint, Menyhért Anna, Szirák Péter, Térey János és Jánossy Lajos beszélgetett.

Gubás Jenő *Veszendő végeken* és Vajda Gábor *Visszaidegenedés* című művét mutatták be a feketicsi kultúrotthonban május 6-án.

A *Jugoszláviai magyar irodalmi lexikont (1918–2000)* május 16-án mutatták be az adatai könyvtárban.

Lovas Ildikó *Via del Corso* című novelláskötetét mutatták be május 23-án a szabadkai Danilo Kiš könyvesboltban.

DÍJ

LAZA KOSTIĆ IRODALMI DÍJ – Laza Kostić Irodalmi Díjban részesült Milan Nenadić az *Opšti udar i nove pesme* című verseskötetéért, a próza műfajában Antonije Isaković *Nestajanje* című munkájáért, a publicisztika és a társadalomelmélet terén pedig Svetozar Stojanović *Na srpskom delu Titonika* című könyvéért. Sava Babić Weöres Sándor *A teljesség felé* (Ka potpunosti) című könyvének szerbre való átültetéséért érdemelte ki az elismerést.

A legjobb kiadói vállalkozásért járó díjat a belgrádi Tankönyv- és Tanfelszerelés-intézet kapta (*Izabrana dela Aleksandra Belića*).

A Nemzetközi Könyvszalón különleges díját kapták: Aleksandar Popović (Drame), Istorija Matice srpske (Matica srpska), Istorija srpske državnosti (SANU), Miroslav Tohonj (Crna knjiga: patnje Srba u BiH) és a „Priština–Leposavić” intézmény a szerb kultúráért.

SZÍNHÁZI DÍJAK – A Versecen megtartott Vajdasági Hivatásos Színházak 51. Találkozóján a Miroslav Radonjić, Romhányi Ibi és Bogdan Ruškuc összetételű zsűri az Újvidéki Színház Nyikolaj Erdman *Az öngyilkos* (rendező László Sándor) előadását nyilvánította a legjobbnak. A gyermekelőadások kategóriájának legjobb előadása a szabadkai Gyermekszínház Szabó Palócz Attila *Mátyás király bolondja* című produkciója, melynek rendezője Rumi László, szereplője Szloboda Tibor, jelmeztervezője, Janovics Erika is díjban részesült. A találkozó díjazottjai között van Magyar Attila (Újvidéki Színház), Molnár Zoltán (Kosztolányi Dezső Színház) és Balázs Áron (Szerb Nemzeti Színház), valamint Szloboda Tibor és Verebes Ernő (szabadkai Népszínház).

MEGALAKULT

VAJDASÁGI KÖNYVKIADÓK ÉS KÖNYVTERJESZTŐK EGYESÜLETE – Áprilisban megalakult a Vajdasági Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülete Újvidéken. Az egyelőre 13 alapító tagot tömörítő egyesület közgyűlésének elnökévé Bordás Győzöt, a Forum Könyvkiadó főszerkesztőjét választották.

Az egyesület célja – ahogy azt Bordás Győző a Magyar Szónak elmondta –, hogy a tartományi és a köztársasági illetékes minisztériummal közösen kidolgozzon egy olyan kritériumrendszert, amely meghatározná, melyek azok a könyvek, amelyeknek föltétlen adómenteseknek kell lenniük, és melyek azok a kommerciális jellegűek,

amelyeket nem lehet kivonni az adófizetés alól.

Terveik között szerepel még a könyvbehozatal és -kivitel kérdésének mielőbbi rendezése is, akárcsak az itthoni könyvkereskedelemnek, a terjesztésnek a fölfejlesztése. Valamint ki szeretne dolgozni egy olyan viselkedési szabályt, amely meghatározná, hogy a könyvkiadók milyen föltételekkel adhatják a kereskedelemnek a könyvet, s a kereskedelem miként forgalmazhatja azt.

Ezenkívül szeretné beindítani a könyvtárakkal való együttműködést is.

A 13 alapító tag között csak egy nemzetiségi kiadó van, a szlovák, a petrőci Kultúra, de csatlakozási szándékát jelezte az Agapé, valamint a szabadkai Életjel és a tóthfalusi Logos is.

RENDEZVÉNYEK

A KIS KULTÚRÁK FENOMENOLÓGIÁJA – Az újvidéki Multikulturális Központ és a berlini Tudományos Akadémia A kis kultúrák fenomenológiája címmel nemzetközi szimpóziumot szervezett, amelyet május ötödikén tartottak meg. A rendezvényen magyarországi, németországi, szlovákiai, romániai és hazai írók, költők, irodalomkritikusok, esszéírók, egyetemi tanárok és kiadóházak képviselői vettek részt. A szimpóziumon részt vett Carl Boethke, Csordás Gábor, Gerhardt Csejka, Karádi Éva, Losoncz Alpár, Marius Tabacu, Mircea Mihais, Németh Gábor, Pató Attila, Peter Zajec, Podmaniczky Szilárd, Radics Viktória, Stefan Chrib, Szigeti László, Végel László, Wilhelm Droste és Závada Pál.

KÖNYVSZALON-ART EKSPÓ – Az Újvidéki Vásárcsarnokban április 18-án nyílt meg a 7. Nemzetközi Könyvszalón és a 6. ART EKSPÓ. A kiállítást Gašo Knežević szövetségi oktatás- és művelődésügyi miniszter nyitotta meg.

A 7. Nemzetközi Könyvszalon keretein belül ezúttal 120 kiadó állította ki termékeit. A hazai, az úvidéki Matica srpska, a Forum, a Beseda, a Prometej, a Panonia, a belgrádi Bigz, a Filip Višnjić, a Narodno delo, a Savremena administracija, a Prosveta, a Službeni glasnik, a Hivatalos Lap, a Tankönyvkiadó, a Clio és számos kisebb vállalat és vállalkozó, valamint a még hazainak számító két podgoricai kiadó. Külföldi kiállítók: a horvát Školska knjiga, a boszniai Szerb Köztársaságból az Oslobođenje, s még két másik kiadó, valamint a szlovéniai Mladinska knjiga. Jelen volt még a magyarországi Nemzeti Könyvkiadó standja, a szentpétervári 16 kiadót tömörítő asszociáció, több angol nyelvű kiadói korporáció és számos oroszországi kiadóház.

A Forum Könyvkiadó standján Gerold László *Jugoszláviai magyar irodalmi lexikonát* április 19-én mutatták be.

A 6. ARTEKSPÓ-n negyven kiállító vett részt. Milan Konjović festményei mellett több művésztelepi alkotást kínáltak, köztük több jótékonsági célokat szolgált.

VAJDASÁGI ÍRÓK EGYESÜLETE

– A Vajdasági Írók Egyesületének úvidéki székházára április 21-én visszahelyezték a régi ötnyelvű táblát. Ebből az alkalomból Aleksandar Tišma mondott beszédet. Ezt követően megtartották közgyűlésüket, amelyen Milica Mičić-Dimovskát választották meg elnöknek, az 1999. évi életműdíjat pedig átadták Szimin Bosán Magdának. Az év könyvéért járó díjat Jovan Zivlak érdemelte ki *Aurine senke* című esszékötetével. Az egyesület új tagjai között van Csányi Erzsébet kritikus.

MÚFORDÍTÓ MŰHELY – A Belgrádi Filológiai Kar Hungarológiai Tanszékének könyvtárában május 8-án bemutatkozott a Csuka Zoltán Műfordító Műhely. A Műhely munkájáról dr. Papp György, a Műhely Tanácsának elnöke tartott beszámolót. Annak székhelyéről, Úrményházá-

ról pedig Cseh Angéla beszélt. Ezt követően bemutatták Tóth-Glemba Klára „*Mindönki Muzslára akar menni*” c. könyvét. Az esten az úrményházi Oszlanszky Zsolt amatőr művész képkiállítását is megtekintették.

KMV – Április 20-án és 21-én megtartották a 34. KMV-t, a körzeti versenyeken legjobb helyezést elért középiskolások vetélkedőjét a becsei Művelődési Központban. Az ünnepi megnyitón Tari István költő, a becsei községi képviselő-testület alelnöke köszöntötte a megjelenteket, és fellépett A Prima Vista együttes. Az első napon a vers- és a prózamondók mutatkoztak be. A László Sándor színművész, akadémiai tanár, Krnács Erika előadóművész és Szabó Palócz Attila színművész összetételű bírálóbizottság értékelt a produkciókat.

Másnap délelőtt irodalmi versennyel folytatódott a 34. KMV. A bírálóbizottság tagja volt Bogdán József plébános, költő, Hózsa Éva egyetemi docens és Tóth Lívია, a Képes Ifjúság főszerkesztője.

ÁMV – Szabadkán megtartották a vajdasági általános iskolák második művészeti vetélkedőjét, amely során a résztvevők versírás, fogalmazás, vers-, próza- és mesemondás, illetve képzőművészeti és kézműveségi kategóriákban vetélkedtek.

SZÍNHÁZ

AZ EMBER TRAGÉDIÁJA – Az Úvidéki Színház Színes Szilánkok Diákszín-pada Madách Imre *Az ember tragédiája* című darabját mutatta be április 28-án. A rendező Puskás Zoltán.

KIÁLLÍTÁSOK

KÖNYVILLUSZTRÁCIÓINK – Budapesten az Országos Széchényi Könyvtárban megnyitották a Magyar könyvillusztráció Magyarország határain kívül 1918-tól napjainkig című kiállítást, amely július 2-áig

tart nyitva. Három teremben mutatják be a kárpát-medencei régióbeli illusztrációkat, ebből egyik kizárólag Vajdaságé. A kiállítás vajdasági részét Szombathy Bálint állította össze. Ebben látható illusztráció többek közt Csernik Attilától és Csernik Emesétől, Nemes Farkas Zsuzsától, Csúzi Szabó Erikától, Dudás Antaltól, Faragó Arankától, Gyurkovics Hunortól, Kontra Ferencről, Kanyó Ervintől, Andruskó Károlytól, Mezei Erzsébettől, Péter Lászlótól, Boros Györgytől, Léphaft Páltól, Németh Csabától, Penovác Endrétől, Szajkó Istvántól és Szalma Lászlótól. Három alkotó külön vitrint kapott: Hangya András, Kapitány László és Maurits Ferenc.

A kiállítás egy tanácskozási kísérőrendezvénye volt, amelyre N. Kovačev Olga, szabadkai művészettörténész bibliográfiát állított össze.

Néhány éve a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség a Szép Magyar Könyv elnevezésű díjat is odaítéli, ezt az idén Csernik Attila érdemelte ki Bogdán József Szeder indája című kötetének illusztrálásáért.

A Széchényi Könyvtárban látható könyvek, illusztrációk augusztusban Finnországban, a hungarológiai kongresszuson is bemutatásra kerülnek.

SZENTEK GYŰLEKEZETE – A szabadkai Városi Múzeum képzőművészeti gyűjteményéből április 25-én nyílt meg a *Sacra conversatione* (Szentek gyülekezete) elnevezésű kiállítás, melyet Oláh Sándor, Böhm János, Jakobey Károly, Czigány Dezső, Hermann Lipót és más alkotók szakrális, mitologikus és allegorikus tematikájú képeiből állítottak össze. A tárlatot Jasna Jovanov újvidéki művészettörténész és Szentkirályi Miklós, a budapesti Szépművészeti Múzeum főrestaurátora nyitotta meg.

MILOVAN PANIĆ – Milovan Panić önálló kiállítása április 15-én nyílt meg a

Vajdasági képzőművészeti egyesületek szövetségének helyiségében. A pancsovai festő nagyformátumú olajfestményekkel mutatkozott be az újvidéki közönségnek.

IGOR CVEJANOVIĆ – Igor Cvejanović képei a péterváradai vár képzőművészeti egyesületének galériájában láthatók. A kiállítást május hatodikán nyitották meg.

KONCERT

ÚJVIDÉKI ZENEI ÜNNEPSÉGEK – Április 9-étől 23-ig rendezték meg az újvidéki Zsinagógában az Újvidéki Zenei Ünnepek (NOMUS) elnevezésű hagyományos fesztivált. A hazai akadémikusok mellett szkopjei, zágrábi, ljubljanei, valamint svéd és francia művészek is bemutatkoztak.

SZENT GYÖRGY VONÓSAI – A svéd nagykövetség május harmadikán Szent György királyi vonósainak koncertjét szervezte meg az újvidéki Zsinagógában. A szoprán Bosiljka Jovanović volt.

Az áprilisi Krónikában megjelent Vajdasági művészek Párizsban c. hír helyesbítése:

A Párizsi Magyar Intézet „Magyar Művelődés a Kárpát-medencében” címen megrendezett programsorozatának keretén belül március 30-án került sor a „Vajdasági magyar művelődés” bemutató estre. A hagyományos program lehetőséget nyújtott Sziveri János bilingvis kötetének, Almásy Oszkár képeinek és rajzainak, valamint az Ensemble Tickmayer Formatio (magyar–szerb–francia–holland résztvevők) koncertjének bemutatkozására. A rendezvényen jelen volt Losonc Alpár, az újvidéki és a szegedi egyetem tanára, Thomka Beáta, a pécsi egyetem tanára, Seláf Levante irodalomtörténész doktorandusz és Marc Martin fordító.

TŐLÜNK – RÓLUNK

TŐLÜNK

Alföld

Bence Erika: A város, ahol nem lehet beszélgetni (Lovas Ildikó: Meztelenül a történetben), kritika – 2001. 5.

Bárka

Utasi Csilla: A Borges-paradigma (Orbán János Dénes: Albert csütörtököt mond), kritika – 2001. 2.

Eső

Lovas Ildikó: Egy kis foci, próza – 2001. 1.

P. Nagy István: A költészet esélye (Dienes Eszter: Holdvirágzás), kritika – 2001. 1.

ÉS

Tolnai Ottó: A pompeji filatelista XI. – 2001. április 20. (16. sz.), XII. – 2001. május 4. (18. sz.), XIII. – 2001. május 18. (20. sz.).

Végel László: Rudolf Schmitz úr Újvidéken átutazva Tišma úr tiszteletére renoválni kívánja a Dornstädter cukrászdát, esszé, 2001. május 11. (19. sz.).

Tekintet

Gion Nándor: Sziklás oszlopok, novella – 2001. 2–3.

Új Forrás

Fekete J. József: Vigasztalan világ, avagy valóság nélkül mégsem lehet élni, kritika (Kalász István: TAXI) – 2001. 5.

Szathmári István: Fanni, te drága, novella – 2001. 5.

Szűts Zoltán: Mint aki a színek közé esett, novella – 2001. 5.

VárUcca Műhely

Ladik Katalin: Ég patkánya, Kutya, Disznó, versek – 2001. 1.

Miodrag Pavlović: Esszék (ford. Borbély János) – 2001. 1.

Branko Maleš: Versek (ford. Orcsik Roland) – 2001. 1.

Vigilia

Gion Nándor: Átlósan az utcán, elbeszélés – 2001. 5.

Világosság

Losonczi Alpár: A nyelv- és a kultúraközöttiség fenomenológiája – Lévitás, tanulmány (A nyelv a kortárs filozófiában) – 2001. 2–3.

RÓLUNK

Népszabadság

Reményi József Tamás: Tájékpárgál, kritika (Lovas Ildikó: Via del Corso) – 2001. április 28.

Új Forrás

Szombathy Bálint: Hazataláni, kritika (Szathmári István: Kurdok a városban) – 2001. 5.

VárUcca Műhely

Brassai Zoltán: Kinek a hona az irodalom, kritika (Bozsik Péter: Vérpuding) – 2001. 1.

Zsöllye

Végvári Viktória: Unom a xénakat, kritika (Szabó Palócz Attila: Mátyás király bolondja, a szabadkai Gyermekszínház előadása) – 2001. 4.

HUSZTA Rózsa összeállítása